

ІГНАЦИ ДРЕКСЛЕР ТА ЙОГО АРХІВ У ФОНДАХ ВІДДІЛУ РУКОПИСІВ ЛЬВІВСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ імені В. СТЕФАНИКА

Вадим Ковпак

*науковий співробітник відділу рукописів
ЛННБ України ім. В. Стефаника, канд. філол. наук*

Досліджено основні риси життєвого, професійного і творчого шляху відомого урбаніста Ігнаці Дрекслера (1878–1930), розглянуто головні проблемно-змістові характеристики його архіву, який зберігається у відділі рукописів ЛННБ України ім. В. Стефаника.

Ключові слова: *Ігнаці Дрекслер, архів, фонд, урбаністика, документ.*

In the article it has been studied the main features of life, professional and career of the famous urbanist Ignacy Drexler (1878–1930), considered the main problem-content the characteristics of its archive that is stored in the department of manuscripts LNSL.

Keywords: *Ignacy Drexler, archive, fond, Urban Studies, document.*

Исследованы основные черты жизненного, профессионального и творческого пути известного урбаниста Игнаци Дрекслера (1878–1930), рассмотрены главные проблемно-содержательные характеристики его архива, который хранится в отделе рукописей ЛННБ Украины им. В. Стефаника.

Ключевые слова: *Игнаци Дрекслер, архив, фонд, урбанистика, документ.*

Відомі, а часом незаслужено забуті чи «призабуті» вчені, історики, журналісти, інші фахівці, «передаючи» крізь десятиліття, століття чи віки прийдешнім поколінням власні документальні надбання, вимагають невтомної дослідницької уваги і до своєї персони, і до власної архівної спадщини. Реальний дослідницький інтерес і його втілення сприятиме створенню цілісної картини наукового і професійного життя конкретної постаті, з іншого боку — може відкрити нові перспективи бачення у розвитку тієї чи іншої галузі знань, яку свого часу опанував той чи інший фондоутворювач. До таких постатей, безумовно, варто зарахувати відомого у Львові і далеко поза його межами урбаніста Ігнаці Дрекслера, а його профільну науку урбаністику — до таких галузей знань, чій потреби

(і як науки, і як практики) щороку лише зростають, будучи детермінованими багатьма чинниками.

На сьогодні Ігнаці Дрекслер та його наукова й архівна спадщина ще чекають ґрунтовного наукового дослідження, хоч і раніше, і тепер вже були спроби лаконічно охарактеризувати риси життєвого та науково-педагогічного шляху вченого. Наприклад, варто згадати про вміщену (ще у міжвоєнний період) у «Польському біографічному словнику» («Polski Słownik Biograficzny») статтю Адама Мсцівуєвського (Adam Mściwujewski) [23], а також надруковану в «Енциклопедії Сучасної України» публікацію сучасного дослідника Юрія Бірюльова [2].

Дрекслер Ігнацій Тадеуш Мар'ян (Drexler Ignacy Tadeusz Marian, 9.04.1878 — 14.12.1930), професор Львівської політехніки, урбаніст, вчений, архітектор і мистецтвознавець, народився у м. Львові, в родині львівського купця Ігнація та Євгенії з родини Смутних. Дружина — Софія з родини Паславських, донька — Христина Марія Євгенія. Сестрою І. Дрекслера була відома львівська скульпторка Люна Амелія Дрекслерувна (1882–1933) [2; 19; 23, s. 375].

В 1897–1903 рр. вчився у Львівській політехніці (далі — Політехніка) на факультеті сухопутної та водної інженерії. Ще будучи студентом Політехніки та після здобуття вищої освіти продовжував навчання та розширював базу своїх професійних знань, зокрема слухав лекції з філософії та з історії мистецтва у Львівському та Краківському університетах, а також — упродовж 1899–1913 рр. здійснив кілька подорожей у справі «студіювання міст» у регіонах Австрії, Німеччини, Бельгії, Італії, Франції тощо [20].

У жовтні 1903 р. обійняв посаду інженера у бюро доріг Крайового Комітету (Львів), згодом (1911 р.) працював у Крайовому Комітеті та магістраті Кракова [12], а в лютому 1912 р. перевівся до Львівського магістрату (працював там до 1925 р. включно), де продовжував діяльність у царині урбаністики як керівник регуляційного бюро, яке іноді називають обмірно-регуляційним відділом технічного департаменту [2]. У системі міської службової номенклатури — тобто у ширшому професійному розумінні — І. Дрекслер виконував повноваження «радника будівництва» [4].

Водночас (1913–1930) викладав у Львівській політехніці, зокрема читав лекції з містобудування та зі споріднених предметів:

від літнього півріччя 1913 р. був доцентом «*platum*» [13], від осені 1925 р. — професором «надзвичайним» щойно створеної кафедри будови міст [11]; окрім того, у 1928/1929 навчальному році Ігнаці Дрекслер — декан факультету сухопутної та водної інженерії [21]. Варто підкреслити відданість професора педагогічній справі: ще 1916 р., фактично у військовий час, він спромігся «вибити» у Міністерства внутрішніх справ та у Міністерства війни дозвіл на закупівлю відтисків кадастрових мап, необхідних для навчального процесу [8; 15].

І. Дрекслер здійснював посильну професійну допомогу дирекції Політехніки, скажімо, посприяв (1920 р.) уточненню комасаційного плану території «карного закладу Марії Магдалени» [це колишній храм Св. Марії Магдаліни, що нині перебуває у розпорядженні львівського Будинку органної і камерної музики. — *В. К.*] у зв'язку із запланованим територіальним розширенням Політехніки [14]. Окрім того, підтримував колег. Скажімо, 1924 р. вніс чималу пожертву для потреб спеціалізованого об'єднання слухачів Львівської політехніки [6]. Брав активну участь у різноманітних з'їздах і конференціях, наприклад, 1918 р. був делегатом від Політехніки на організованому Варшавським гігієнічним товариством з'їзді у справі «гігієни і будови міст і сіл» [7], сприяв в організації «Загальної Вистави розбудови міст» (середина 1920-х рр.) [17].

Отримав визнання як піонер урбаністики. Зокрема, працював над аспектами реконструкції системи планування міст. Під час Першої світової війни видав працю «*Odbudowanie wsi i miast za ziemi naszej*» (Львів 1916, I вид.; 1921 р., II вид.). Головною його заслугою було опрацювання низки регуляційних проектів для Кракова (1911 р.; на спеціалізованому конкурсі «Великий Краків» проект І. Дрекслера був відзначений серед найкращих [2]), Перемишля, Любліна, Радома і Львова (проект мав назву «Великий Львів») (1920-ті рр.) [3]. Варто підкреслити вагомий внесок урбаніста у справу поліпшення регуляції Львова, зокрема у створенні проектів розбудови та перебудови міста, його окремих кварталів та вулиць, вдосконалення системи шляхів міського сполучення, дотриманні раціонального підходу до інтеграції підміських населених пунктів до Львова тощо.

Одним із найважливіших прагнень І. Дрекслера як інженера-урбаніста було впорядкування міської комунікаційної мережі за

допомогою такого розпланування доріг та тротуарів, щоб це уможливило до мінімуму скоротити їхні розміри при одночасній заміні решти поверхні вулиці газонами та скверами. Така засада мала на меті не лише зменшити витрати на брукування відведених для цього частин вулиці, а й збільшити кількість зелені (трави), що була б і прикрасою міста, і резервуаром свіжого повітря [23, s. 375]. На цю тему І. Дрекслер написав праці «Szerokość jeźdźni w ulicach miejskich» (Львів, 1928), «O oszczędnym projektowaniu sieci komunikacyjnej nowoczesnego miasta» («Dom, osiedle, mieszkanie». — Warszawa, 1931).

Частково засади урбаністичної «ідеології» І. Дрекслера були втілені 1931 р., вже після його смерті, коли до складу Львова було інтегровано Старе і Нове Знесіння, Замарстинів, Клепарів, Кульпарків, Мале Голоско, Сигнівку, частину населених пунктів Кривчиці, Білгородца та Козельники, а також після Другої світової війни, при підготовці і реалізації генеральних планів міста [2].

І. Дрекслер брав участь в опрацюванні проекту нового будівельного статуту (1919–1921), у редакції загального «закону будівельного» Польщі «Про забудову населених пунктів» від 1928 р., а також місцевих будівельних правил, особливо для малопольських курортів [1; 2; 5; 9; 23, s. 375]. Він завжди з готовністю відповідав на прохання різного роду урядових інституцій, допомагаючи в реалізації тих чи інших програм у галузі містобудування, наприклад, на початку 1930 р. на запит Міністерства публічних робіт подав власну редакцію проекту розпорядження «про спосіб опрацювання планів забудови» і вагомим зауваженням до нього [10].

У спеціалізованому підручнику «Podręcznik inżynierski» (Львів, 1928) опрацював окремий розділ «Budowa miast». Як фахівець у галузі містобудування друкувався у пресі, наприклад, на початку 1920-х рр. — у варшавському місячнику «Samorząd Miejski»: такий висновок робимо на основі листа (від 11 лютого 1922 р.) Управління Союзу польських міст до І. Дрекслера [16].

Окрім урбаністики, займався окремими аспектами естетики й мистецтва, продукуючи численні критичні статті (наприклад, про відомого білоруського і польського фотографа Я. Булгака (1876–1950) у галузі живопису, художньої фотографії, проводячи студії з історії архітектури. Вивчав фрески видатного польського художника

і майстра сакрального живопису Я.-Г. Розена (1891–1982) у львівській вірменській катедрі, будучи автором передмови до альбому фотографій фресок згаданого митця (Львів, 1930). У перекладі І. Дрекслера польською мовою вийшла книжка відомого німецького художника, графіка і скульптора М. Клінгера (1857–1920) «Малярство і рисунок» (1908 р.).

Останні роки життя І. Дрекслер присвятив «урбаністично-естетичним» студіям, зокрема готував до видання ґрунтовне дослідження про історію будівлі костелу Св. Петра в Римі. З цією метою опрацював величезний комплекс архівних джерел та літератури, зокрема під час наукового відрядження до Італії 11 лютого — 11 травня 1930 р. Широкому колу наукового співтовариства встиг презентувати лише частину дослідження, зокрема у межах доповіді, виголошеної у червні 1930 р. у Польському науковому товаристві у Львові п. н. «O skutkach, wywołanych przekształceniem kościoła św. Piotra Watykańskiego w Rzymie ze świątyni centralnej w formę kryżza łańcusińskiego».

Серед окремих праць І. Дрекслера — «Miasta ogrodowe» (Львів, 1912); «Tehniczny substrat do konkursu na plan rozszerzenia i regulacji miasta Lwowa» (1914); «Zarys sieci kolejowej w Polsce» (1919); «Wielki Lwów. Uwagi i cyfry» (1920); «Odbudowanie wsi i miast za ziemi naszey» (II вид.: Львів; Варшава; Краків, 1921).

Помер раптово, 14 грудня 1930 р. Похований на Личаківському кладовищі. Більшість свого майна І. Дрекслер, згідно із заповітом, залишив дружині і доньці, дві картини записав міській галереї у Львові, частину рукописних матеріалів — бібліотеці Львівської політехніки, свій портрет роботи відомого польського живописця Юзефа Водинського (1884–1947) заповів кафедрі будови міст Львівської політехніки [18].

Частина архівної спадщини І. Дрекслера зберігається нині в Державному архіві Львівської області (далі — ДАЛО), у фонді № 27 (Львівська політехніка), опис IV, зокрема в межах особової справи професора як викладача Львівської політехніки, а також серед матеріалів т. зв. «пенсійної справи» дружини І. Дрекслера — Софії: йдеться про листування у професійних, наукових та викладацьких справах, біографічні та інші матеріали І. Дрекслера. Окрім того, частина матеріалів вказаного фонду (Ф. 27, опис III) ДАЛО

стосується викладацької діяльності І. Дрекслера, що є складовою звітних документів про діяльність тих навчальних структур Політехніки, де працював професор, зокрема факультету сухопутної та водної інженерії та його структурної складової — кафедри будови міст. [Дані зі згаданої рукописної спадщини ДАЛО використані при підготовці цієї статті і внесені у перелік посилань на конкретні документи. — *В. К.*].

Частина архівної спадщини (листування, матеріали про викладацьку діяльність, дослідження, проекти й зауваження з окремих питань урбаністики та ін.) вже чимало років є органічною складовою фонду № 209 («Баворовські») відділу рукописів ЛННБ України ім. В. Стефаника [22, *арк. 1-152*].

Найбільший масив рукописної спадщини І. Дрекслера представлений у новоутвореному архіві (фонд № 321 (Дрекслер Ігнацій Тадеуш Мар'ян (Drexler Ignacy Tadeusz Marian) /9.04.1878-14.12.1930/ — урбаніст, мистецтвознавець) у відділі рукописів ЛННБ України ім. В. Стефаника: ці матеріали надійшли до відділу рукописів у 2009–2010 рр. з Інституту досліджень бібліотечних мистецьких ресурсів ЛННБ України ім. В. Стефаника.

Формування згаданого архіву урбаніста перебуває на завершальній стадії, що передує дуже важливому процесу введення у науковий обіг. Перед тим як здійснити докладний огляд документальної спадщини І. Дрекслера у фондах відділу рукописів ЛННБ України ім. В. Стефаника, варто додати, що архів науковця структуровано на кілька важливих проблемно-тематичних блоків: творчі документи й наукові праці та робочі матеріали до них (йдеться про матеріали фондоутворювача, а також інших осіб); матеріали педагогічної діяльності; біографічні документи (особисті документи періоду підготовки і здійснення наукового відрядження, що датуються кінцем 1929 р. і першою половиною 1930 р.); епістолярна спадщина, що охоплює особисте листування (листи фондоутворювача до кореспондентів та листи до фондоутворювача), а також чужу кореспонденцію; матеріали облікового характеру (реєстри предметів інтер'єру та творів мистецтва, списки літератури, підрахунки площі приміщень тощо); документи, згруповані під назвою «Різне» (бібліографія, списки книг та авторів, шифри літератури та ін.; матеріали здебільшого невстановленого авторства).

Великий тематико-змістовий блок охоплює документи й наукові праці (рукописні та друковані) І. Дрекслера — наукові розвідки, проекти, звіти, доповіді, реферати, дослідження та робочі матеріали до них — здебільшого з питань урбаністики. Архів містить одну з найвідоміших праць фахівця «*Szerokość jeźdźni w ulicach miejskich*» (вийшла у Львові 1928 р.). На окремих сторінках друкованого тексту обсягом 114 с. та на підшитих аркушах містяться рукописні правки, записи, схеми, таблиці та доповнення автора. Тут також зберігається однойменна відбитка доповіді з польського дорожнього конгресу, що відбувся в січні 1928 р. із рукописними (чорнилом, олівцем) правками, записами, підкресленнями, позначками та доповненнями автора.

Архів І. Дрекслера містить ще один важливий сегмент, що характеризує сенс його творчого та педагогічного життя — відбитку зі спеціалізованого підручника для інженерів (*Podręcznika inżynierskiego*) п. н. «*Budowa miast*» — окремих, опрацьований І. Дрекслером розділ підручника, виданого 1928 р. у Львові (тривалий час професор викладав однойменний лекційний курс для слухачів Львівської політехніки). Між сторінками з друкованим текстом підшиті чисті аркуші більшого формату, на деяких сторінках є правки, а також дотичні до теми записи, схеми та малюнки автора.

Низка документів стосується аспектів розбудови та перебудови, а також поліпшення міської регуляції Львова. Наприклад, увагу привертають матеріали під назвою «*Przekształcenie ulicy Marszałkowskiej we Lwowie*» — це створений 1927 р. проект (обсягом 11 с.) перетворення вул. Маршалковської [нині — вул. Університетська. — *В. К.*] у Львові. У додатку міститься відповідне креслення-ілюстрація на одному аркуші великого формату, зроблене кольоровими олівцями. У цьому контексті варто зазначити і про наукову розвідку (обсягом понад 20 аркушів) у справі регуляції доріг, зокрема міста Львова: «*Uwagi o urządzaniu i utrzymaniu miejskich nawierzchni ulicznych*» [«Зауваження щодо влаштування та збереження міської вуличної бруківки»] (1920-ті рр.).

Частина матеріалів присвячена аспектам історії італійської архітектури. Насамперед варто відзначити матеріали дослідження з історії будівлі костелу Св. Петра Ватиканського в Римі. І. Дрекслер, імовірно, готував до видання масштабну монографію, тож архів

містить згруповані за розділами підготовчі студії до цього дослідження, матеріали до окремих розділів наукової праці та до запланованих доповідей, нотатки, записи, малюнки, ескізи, плани доповіді, листівку. Цього питання стосується і «Opis Bazyliki» — опис базиліки Св. Петра в Римі (1930 р.).

Архів містить і доповідь професора обсягом 6 арк. п. н. «O skutkach, wywołanych przekształceniem kościoła św. Piotra Watykańskiego w Rzymie ze świątyni centralnej w formę kryżza łacińskiego», що стосується перепланування зазначеного костелу; доповідь була виголошена у Польському науковому товаристві у Львові 12 червня 1930 р., після здійсненого того ж року І. Дрекслером наукового відрядження до Італії. Про саме відрядження урбаніст написав звіт п. н. «Sprawozdanie z podróży naukowej do Rzymu...», що також є складовою його архіву в відділі рукописів ЛННБ України ім. В. Стефаника. Доповнюють «італійську» частину творчого блоку підготовчі матеріали до наукової розвідки або лекції про архітектуру італійського міста під однойменною назвою «Treviso».

Серед чужих друкованих матеріалів у фонді І. Дрекслера міститься брошура (обсягом 16 с.) про регулювання вуличного руху м. Відня п. н. «Fahr- und Gehordnung für Wien» (вийшла у Відні 1912 р.). На окремих її аркушах є позначки чорнилом.

Матеріали особистого характеру (біографічні документи) наявні в незначній кількості, зокрема це записи, пов'язані зі здійсненням 1930 р. науковим відрядженням до Італії — нотатки про маршрут поїздки, про питання, які необхідно вирішити під час візиту, та ін. Матеріали датуються кінцем 1929 р. — першою половиною 1930 р. — періодом підготовки і здійснення відрядження.

Окремий змістовий блок становлять матеріали педагогічної діяльності І. Дрекслера, куди увійшли конспекти (та матеріали до них), плани лекцій і семінарів з різних дисциплін урбаністики, відповідні виписки, креслення, малюнки, ескізи, друковані матеріали (фрагменти опублікованих праць фондоутворювача). Насамперед варто згадати про друковано-рукописний комплекс п. н. «Odbudowanie wsi i miast za ziemi naszej» (зошити I-IV) — підготовчі матеріали до лекцій з дисциплін урбаністики, що складаються з частини тексту однойменної монографії (виданої 1921 р.), виписок, правок, доповнень, газетних вирізок, малюнків, нотаток, мап, схем,

діаграм, списків, таблиць, планів, нотаток щодо змісту лекцій та питань на іспити тощо. Окремі матеріали вклеєно або вкладено в зошити. Цими зошитами автор користувався, ймовірно, не один рік, акумулюючи матеріал і представляючи його увазі студентства, тож датуємо документи 1920-ми рр. і 1930-м роком включно.

Фонд містить й інші матеріали до дисциплін з урбаністики: лекційні зошити «Budowa miast», «Budowa ulic», які охоплюють також ілюстрації, креслення, нотатки щодо програми та розкладу лекцій, бібліографію, вирізки з газет. Другою половиною 1920-х рр. датуються підготовчі матеріали до частини лекційного курсу з урбаністики (в т. ч. плани і конспекти лекцій, малюнки, схеми, газетні вирізки) п. н. «Rozmieszczenie torów tramwajowych w obrębie jeźdźni ulicznych» (однойменне наукове дослідження професор готував до оприлюднення й видання [3, арк. 50]), а також підготовчі матеріали до лекцій «Pasma chodnikowe miejskie» (12 арк.) та «Miasta ogrodowe» (1912 р. світ побачила однойменна праця науковця).

Педагогічний блок архіву І. Дрекслера доповнюють датовані другою половиною 1920-х рр. і 1930-м роком включно матеріали у справі організації навчального курсу «Будова міст» («Budowa miast»), що охоплюють нотатки про розклад і тематику лекцій, семінарів, та ін.

У межах епістолярної складової архіву І. Дрекслера варто вказати на його листи (обидва — 1924 р.) до ради і деканату факультету транспорту Львівської політехніки, листи (італійською мовою) до невстановлених адресатів в Італії (можливо, йдеться про префекта Рима, а також директорів бібліотеки й одного з музеїв у Ватикані) — документи датовані початком 1930 р. й охоплюють період підготовки урбаніста до відвідин Італії.

Також 1930-м роком, але вже періодом після відрядження, датуються листи І. Дрекслера до генерального секретаря польської Академії мистецтв у Варшаві, а також до Міністерства освіти та релігії Польщі. Доповнюється епістолярний змістовий блок роз'ясненнями (від листопада 1930 р.) щодо наукової поїздки та наукового дослідження професора, оформленими письмово за бажанням ради факультету сухопутної та водної інженерії Львівської політехніки.

Листи І. Дрекслера — це здебільшого машинописні чи рукописні копії або чорновики, писані у Львові.

Чуже листування представлено у фонді І. Дрекслера низкою матеріалів. Зокрема, це службове повідомлення офіцера В. Петраса до інспектора армії № 5 у справі обчислення площі ділянки для військових навчань, а також службова записка офіцера Т. Тировича у справі площі ділянки для військових навчань. Обидва документи створені у Львові 1928 р. і, можливо, мають стосунок до І. Дрекслера, який міг сприяти роботі з обчисленням площі вказаної ділянки.

Епістолярний сегмент архіву І. Дрекслера пропонує увазі дослідників ще один цікавий документ — лист-клопотання від 16 квітня 1926 р. Ельжбети Сапегі (м. Красічин) до Львівського магістрату про затвердження планів регуляції, парцеляції і забудови ділянок львівського маєтку кн. Сапег. До листа додані орієнтовні обчислення площі вказаних ділянок у Львові, а також технічні зауваження до проекту регуляції, парцеляції і забудови ділянок львівського маєтку кн. Сапег. Лист та два додані документи становили одне ціле та, ймовірно, були надіслані до адресата всі разом. І хоч авторство технічних додатків наразі не встановлено, з певним відсотком імовірності можна говорити про участь І. Дрекслера у створенні цих проектів.

Частина матеріалів архіву І. Дрекслера у відділі рукописів ЛННБ України ім. В. Стефаника має обліковий характер: це створені для різного призначення реєстри предметів інтер'єру (меблі) та творів мистецтва (живопис), списки літератури, підрахунки площі приміщень. Зокрема, йдеться про список (авторство не встановлено) частини меблів в окремих приміщеннях [Тимчасового] комітету самоврядування у Львові: «Meble w biurach Wydziału Samorządowego». Також варто згадати ще про 2 документи: «Muzeum im. Lubomirskich. Stan obecny... w zakresie lokaliu» — підрахунки площі приміщень музею ім. Любомирських (у міжвоєнний період музей містився в закладі «Оссолінеум» у Львові); «Obrazy, wydzielone w r. 1920» — реєстр творів живопису (із назвами та розмірами полотен), вивезених 1920 р., мабуть, з палацу Потоцьких. Усі зазначені документи датуються першою половиною 1920-х рр. і створені, ймовірно, у Львові.

Матеріали архіву, згруповані під умовною назвою «Різне», охоплюють бібліографію, списки книг та авторів, бібліотечні або архівні шифри літератури, цитати, виписки, записи, анотації, ескізи, малюнки різних авторів, зокрема й І. Дрекслера.

Отже, і постать І. Дрекслера, і його новоутворений архів у відділі рукописів ЛННБ України ім. В. Стефаника становлять неабиякий дослідницький інтерес. Вивчення архівної спадщини І. Дрекслера, особливо після введення документів у науковий обіг, сприятиме багатогранній праці істориків, урбаністів, архітекторів і науковців з інших галузей знань.

1. [Біографічні дані І. Дрекслера] // ЛННБ України ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. — Ф. 209 (Баворовські), оп. 1, од. зб. 547 (Різні матеріали (листи, статті з питань будівництва міст, документи, що стосуються викладацької діяльності та ін.) з особистого архіву професора Львівського політехнічного інституту Дрекслера Ігнація). — Арк. 100.
2. Бірюльов Ю. О. Дрекслер Ігнатій-Гадей / Ю. О. Бірюльов // Енциклопедія Сучасної України / [редкол.: І. М. Дзюба (голова) та ін.]. — Київ, 2008. — Т. 8 : Дл-Дя. — С. 394.
3. [Дрекслер І. Тези про власну науково-професійну діяльність / Ігнаци Дрекслер] (16 січня 1929 р.) // Державний архів Львівської області (ДАЛО). — Ф. 27 (Львівська політехніка), оп. IV, од. зб. 960 (Пенсійна справа Дрекслер Софії, вдови колишнього професора). — Арк. 50, 50 зв.
4. Запрошення від ректорату Львівської політехніки для І. Дрекслера (15 листопада 1920 р.) // ЛННБ України ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. — Ф. 209, оп. 1, од. зб. 547. — Арк. 91.
5. Запрошення на ім'я І. Дрекслера на засідання Польського політехнічного товариства [грудень 1925 р.] // ЛННБ України ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. — Ф. 209, оп. 1, од. зб. 547. — Арк. 28, 28 зв.
6. [Квитанція на ім'я І. Дрекслера] (22 лютого 1924 р.) // ЛННБ України ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. — Ф. 209, оп. 1, од. зб. 547. — Арк. 114а.
7. Лист Варшавського гігієнічного товариства до І. Дрекслера (27 серпня 1918 р.) // ЛННБ України ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. — Ф. 209, оп. 1, од. зб. 547. — Арк. 79.
8. Лист Галиційської крайової Дирекції скарбу до ректорату Львівської політехніки у справі дозволу І. Дрекслеру на закупівлю кадастрових мап (27 березня 1916 р.) // ЛННБ України ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. — Ф. 209, оп. 1, од. зб. 547. — Арк. 57.
9. Лист декана факультету сухопутної і водної інженерії Львівської політехніки до декана факультету архітектури (29 листопада 1926 р.) // ЛННБ України ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. — Ф. 209, оп. 1, од. зб. 547. — Арк. 123.

10. Лист І. Дрекслера до Міністерства публічних робіт (27 січня 1930 р.) // ЛННБ України ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. — Ф. 209, оп. 1, од. зб. 547. — Арк. 31-40.
11. Лист Міністерства релігії та освіти до Львівського магістрату (30 вересня 1925 р.) // ДАЛО. — Ф. 27, оп. IV, од. зб. 960. — Арк. 36.
12. Лист президента Кракова до І. Дрекслера (квітень 1911 р. — 13 травня 1911 р.) // ДАЛО. — Ф. 27, оп. IV, од. зб. 960. — Арк. 5, 5 зв.
13. Лист ректора Львівської політехніки до І. Дрекслера (19 лютого 1913 р.) // ДАЛО. — Ф. 27, оп. IV, од. зб. 212 (Особова справа викладача Дрекслера Ігнаці). — Арк. 4.
14. Лист ректора Львівської політехніки до І. Дрекслера (27 лютого 1920 р.) // ЛННБ України ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. — Ф. 209, оп. 1, од. зб. 547. — Арк. 94.
15. Лист ректорату Львівської політехніки до І. Дрекслера у справі дозволу на закупівлю кадастрових мап (27 березня 1916 р.) // ЛННБ України ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. — Ф. 209, оп. 1, од. зб. 547. — Арк. 56.
16. Лист Управління Союзу польських міст до І. Дрекслера (11 лютого 1922 р.) // ЛННБ України ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. — Ф. 209, оп. 1, од. зб. 547. — Арк. 111.
17. Лист Управління Союзу польських міст до І. Дрекслера (16 вересня — 21 жовтня 1925 р.) // ЛННБ України ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. — Ф. 209, оп. 1, од. зб. 547. — Арк. 120.
18. [Матеріали, висновок та декрет (від 30 березня 1931 р.) міського гродського суду у Львові у справі спадщини по І. Дрекслеру] // ЛННБ України ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. — Ф. 209, оп. 1, од. зб. 547. — Арк. 147, 147 зв., 148.
19. Облікова картка І. Дрекслера [перша половина 1920-х рр.] // ДАЛО. — Ф. 27, оп. IV, од. зб. 960. — Арк. 8.
20. [Опис життя І. Дрекслера] (26 червня — 11 липня 1919 р.) // ДАЛО. — Ф. 27, оп. IV, од. зб. 212. — Арк. 36, 36 зв.
21. Протокол 8-го звичайного засідання Ради факультету сухопутної та водної інженерії (5 червня 1928 р.) // ДАЛО. — Ф. 27, оп. III, од. зб. 719 (Протоколи засідань ради факультету сухопутної та водної інженерії [за 1927/1928 н. р.]). — Арк. 107, 108.
22. Різні матеріали (листи, статті з питань будівництва міст, документи, що стосуються викладацької діяльності, та ін.) з особистого архіву професора Львівського політехнічного інституту Дрекслера Ігнація (1914 р. — 1931 р.) // ЛННБ України ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. — Ф. 209, оп. 1, од. зб. 547. — 155 арк.
23. *Mściwujewski A. Drexler Ignacy / Adam Mściwujewski // Polski Słownik Biograficzny. — Kraków. — 1939. — Т. V/1. — S. 375, 376.*